

Lapin yliopisto
Oikeustieteiden tiedekunta

KAUPPAOIKEUDEN (OAI00501) AINEOPINTOTENTTI 15.9.2014

Ohjeet:

Jokainen vastaus kirjoitetaan eri arkille, ja jokaiseen vastaukseen merkitään vastausarkilla kysytyt tiedot. Sivun oikeaan reunaan jätetään kahden ruudun marginaali ja vastaus kirjoitetaan selvällä käsialalla.

Jokaiseen kysymykseen jätetään vastauspaperi kysytyillä tiedoilla varustettuna, vaikka osaan kysymyksistä ei vastattaisi ja vaikka tentistä luovuttaisiin. Luopumisesta ja vapautuksesta tehdään eri merkintä kaikkiin vastauspapereihin. Vastaa tenttikysymyksiin ennalta ilmoittamiesi kirjavaihtoehtojen sekä tekemiesi erityissopimusten mukaisesti.

Kunkin kysymyksen jäljessä on merkintä käytettävissä olevasta vastaustilasta. Ylimenevää osaa ei lueta. Tentissä on viisi kysymystä, joista kaikista voi saada enintään 10 pistettä. Tentin saavutettavissa oleva kokonaispistemäärä on siten 50 pistettä.

Onnea tenttiin!

1. Villa luettelee kirjassaan (Henkilöyhtiöt ja osakeyhtiö, 2013) yhdeksän osakeyhtiöoikeudellista periaatetta. Kerro mitä nämä periaatteet ovat, mikä on periaatteiden merkitys yleisesti ja selosta lyhyesti jokaisen sisältö ja suhde muihin periaatteisiin.

Vastaustila 2 sivua.

2. Nykyinen osuuskuntalaki (421/2013) tuli voimaan 1.1.2014. Minkä takia osuuskuntalain kokonaisuudistus nähtiin tarpeelliseksi ja miten nykyinen osuuskuntalaki eroaa vanhasta osuuskuntalaista?

Vastaustila 1 sivu.

3. Viime aikoina on kiistelty markkinatuomioistuimen päätöksestä, jossa Valion katsottiin syyllistyneen saalistushinnoitteluun. Miten saalistushinnoittelu määritellään ja mitä ongelmia sen määrittelyssä ja käytössä on?

Vastaustila 1 sivu.

4. Kaupunki X oli pitänyt tarjouskilpailun vanhusten palvelutalon pyörittämisestä. Tarkoitus oli säästää rahaa ja löytää yksityinen toimija, joka suoriutuisi tehtävästä edullisesti ja laadukkaasti. Laadun varmistamiseksi oli tarjouspyyntöön otettu monenlaisia laatukriteerejä, jotka lopulta vain yksi tarjoaja, yritys A näytti pystyvän täyttämään. A oli jo valittu kolmen tarjoajan joukosta, kun sen kanssa aloitetuissa neuvotteluissa selvisi, ettei se lainkaan kykenisi täyttämään lupaamiaan kriteerejä. Yritys A oli antanut väärää tietoa ja toivonut saavansa taloutensa parempaan kuntoon ja pystyvänsä palkkaamaan tarjouspyynnössä vaadittavan määrän geriatriseen hoitoon erikoistunutta henkilökuntaa. Neuvotteluissa selvisi, että hanke tulisi myöhästymään eikä täyttäisi vaadittuja laatukriteerejä lähellekään.

Kaupungin hankintayksikössä mietitään nyt, mitä voitaisiin tehdä. Hankintasopimusta ei ole vielä allekirjoitettu, mutta tarjoaja eli A on jo valittu. Onko kilpailutus mahdollista tehdä uudelleen ja saada epärehelliseltä yrittäjältä vahingonkorvauksia? Miten siinä tulisi menetellä? Lisäksi aiempi sopimus yritys B:n kanssa on jo ehditty irtisanoa. B oli myös mukana tarjouskilpailussa, mutta ei täyttänyt kriteerejä, ja sen toiminnassa oli aiemmin ollut pieniä puutteita. Nyt yritys B:stä on otettu yhteyttä ja uhattu viedä huonosti hoidettu kilpailutus markkinaoikeuteen ellei kaupunki sitten tekisi uutta sopimusta B:n kanssa hieman paremmalla hinnalla, koska hintataso on noussut.

Miten tulkitset hankintalakia tässä ongelmallisessa tilanteessa? Anna perusteltu tilannearvio.

Vastauksen arvioinnissa kiinnitetään huomiota perusteluihin.

Vastaustila 2 sivua.

5. Pekka K. tulee kysymään neuvoasi. Hän on hallituksen jäsen yhtiössä nimeltä Rasvakone Oy. Yhtiö siirtyi käytännössä Pekan kahden veljenpojan haltuun, kun nämä vaimojensa ja kahden työkaverinsa kanssa ostivat yrityksen kaikki osakkeet poikien entiseltä työnantajalta tämän jäädessä eläkkeelle vuonna 2011. Pekka suostui poikien Antti K:n ja Heikki K:n kaveriksi hallitukseen, kun hänelle vakuutettiin, ettei hänen tarvitse tietää bisneksestä mitään, kunhan käy hallituksen kokouksissa juomassa pullakahvit. Pekka tiesi pojat taitaviksi konemiehiksi ja oletti heidän osaavan myös pyörittää yritystä. Toinen pojista Heikki K. ryhtyi yrityksen toimitusjohtajaksi. Heikin vaimo Titta, joka oli koulutukseltaan tradenomi, ryhtyi hoitamaan yhtiön taloutta ja kirjanpitoa. Eläkkeellä kun oli, Pekka kaipasi puuhaa, mutta ei hänkään ollut koskaan pyörittänyt yritystä. Pojat pyysivät häntä kuitenkin joskus verstaalle auttamaan, kun tuli kiireellisiä tilauksia.

Vähän Pekkaa hirvitti, kun pojat ostivat heti melkoisen arvokkaat autot yhtiön nimiin, mutta hänelle kerrottiin, että homma alkoi pyöriä hyvin, koska Rasvakoneella oli paljon hyviä pitkäaikaisia asiakkaita ja tilauksia sisällä vuodeksi eteenpäin. Pekalle ei kerrottu että asiakkaat yksi toisensa jälkeen kaikkosivat, koska yhtiö ei enää pystynyt toimittamaan isoja toimituksia ajallaan. Uusia asiakkaita ei löytynyt. Käydessään verstaalla Pekka pani merkille, ettei sanottavaa kiirettä enää ollut. Kysymyksiin siitä, onko yhtiöllä vaikeuksia, pojat vastailivat kierrellen ja kaarrellen. Pekka tuli epäluuloiseksi ja otti hallituksen jäsenen ominaisuudessa yhteyttä verotoimistoon. Sieltä kerrottiin, että yhtiötä saatetaan piakkoin lähteä hakemaan konkurssiin, ellei jo puolen vuoden ajalta maksamatta jätettyjä ennakonpidätyksiä ja sosiaaliturvamaksuja heti makseta. Työntekijöitä yrityksessä on yhteensä 15 henkeä. Lisäksi verotarkastuksessa oli käynyt ilmi, etteivät autoedut näkyneet lainkaan yrityksen kirjanpidossa. Verotuksessa oli muutakin epäselvää. Lisäksi Pekalle selvisi, että Heikki oli lainannut yhtiöltä vuonna 2012 18-vuotiaan tyttärensä Kitin nimissä 50 000 euroa, jota ei ollut maksanut takaisin. Pekka ei muistanut, että lainoista olisi keskusteltu hallituksessa. Sen sijaan hän on varma, että hallitukselle on yhtiökokouksessa joka vuosi myönnetty vastuuvapaus ja jotain osinkojakin on jaettu ainakin yhtenä vuonna. Siksi hän oli kuvitellut, että yhtiö tuottaa voittoa ja voi hyvin.

Pekka kysyy sinulta, voiko hän joutua ja minkälaiseen vastuuseen Heikin ja Titan huolimattomasta toiminnasta, josta myös Antti lienee ollut tietoinen. Pekka itse taas on vain luottanut poikiin. Hän haluaa pois hallituksesta ennen kuin yhtiö menee konkurssiin, mutta Heikki väittää, ettei se ole mahdollista. Miten hän voisi erota hallituksesta ja varmistaa sen, ettei joudu mihinkään vastuuseen? Kaksi vähemmistöosakkaina ollutta työntekijääkin luulevat nyt, että Pekka on hallituksen jäsenenä toiminut yhdessä sukulaistensa kanssa.

Kerro Pekalle kuka voi joutua ja minkälaiseen vastuuseen. Perustele vastauksesi.

Vastaustila 2 sivua.